

Grunnlovsforslag nr. 25

(2007–2008)

Grunnlovsforslag fra Inger S. Enger, Trygve Slagsvold Vedum, Per Olaf Lundteigen, Anna Ceselie Brustad Moe og Kari Mette Prestrud

Dokument nr. 12:25 (2007–2008)

Grunnlovsforslag fra Inger S. Enger, Trygve Slagsvold Vedum, Per Olaf Lundteigen, Anna Ceselie Brustad Moe og Kari Mette Prestrud om endringer i Grunnloven §§ 21, 22 og 27 med sikte på ny organisering av forholdet mellom staten og Den norske kirke

Til Stortinget

BAKGRUNN

Undertegnede fremmer med dette forslag om grunnlovsendringer på bakgrunn av Stortingets behandling av St.meld. nr. 17 (2007–2008) Staten og Den norske kirke, jf. Innst. S. nr. 287 (2007–2008) fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen.

Utnevning av biskoper og proster, demokratireform

Forslagsstillerne mener utnevning av biskoper i kirkelig statsråd berører selve kjernen i statskirkeordningen. I henhold til Grunnloven § 21 skal alle embetsstillinger i Kirken utnevnes i kirkelig statsråd. I dag gjelder dette kun biskoper og proster.

Forslagsstillerne vil, med henvisning til Senterpartiets primærstandpunkt, jf. Innst. S. nr. 287 (2007–2008), fremme forslag til endringer av Grunnloven i tråd med dette.

Grunnlovens bestemmelser om utnevning av biskoper i kirkelig statsråd er viktig for å sikre et mangfold i bispekollegiet og på den måten avspeile den mangfoldige folkekirka. Gjennom nominasjonsprosessen gis de valgte kirkelige organer mulighet til å fremme sine kandidater og stemme over disse. Forslagsstillerne viser til den demokratiprosess som er satt i gang for å øke legitimiteten til de valgte organer i Kirken. Selv om dette vil bedre det som i dag opp-

fattes som et demokratisk underskudd i Kirken, vil ikke dette erstatte betydningen av at Kirkens øverste ledere fortsatt bør utnevnes i kirkelig statsråd.

Forslagsstillerne vil understreke at kirkelig statsråd er et kirkelig organ. Følgelig er derfor utnevning av kirkelige ledere i kirkelig statsråd en myndighet og funksjon *innenfor* Kirken.

Forslagsstillerne viser til den forsøksordningen som er gjennomført i tre bispedømmer, og mener denne prosedyren balanserer hensynet til Kirkens innflytelse over utvelgelse av egne ledere, og Kongens (kirkelig statsråd) ansvar for å ivareta majoriteten av kirkemedlemmenes interesser.

Forslagsstillerne mener videre det er aktuelt å omgjøre stillingen som prost fra embetsstilling til tjenestemannsstilling, slik at proster ansettes på lavere kirkelig nivå.

Forslagsstillerne viser til Dokument nr. 12:10 (2007–2008) om endringer i Grunnloven §§ 2, 4, 12, 16, 21, 22 og 27 med sikte på ny organisering av forholdet mellom staten og Den norske kirke, og vil uttrykke at disse grunnlovsforslagene bør behandles parallelt da dette grunnlovsforslaget tar hensyn til Dokument nr. 12:10 (2007–2008), og vil fungere som en sikkerhetsventil i tilfelle demokratireformene i Kirken ikke fungerer i tråd med hensikten.

Som en konsekvens av forslaget om at Kongen fortsatt skal utnevne biskoper i Den norske kirke, ønsker forslagsstillerne å sikre at denne myndigheten skal tillegges kun de medlemmer av regjeringen som er medlemmer i Den norske kirke. En slik bestemmelse balanserer hensynet til trosfrihet og færre bindinger på sammensetningen av regjeringen enn dagens bestemmelser. Samtidig vil en opprettholdelse av kirkelig statsråd sikre at det øverste kirkestyret fortsatt skal bestå kun av medlemmer av Den norske kirke.

Beriktiget

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

§ 21 annet til femte punktum skal lyde:

Kongen vælger og beskikker Biskoper i Den norske Kirke. Kongen vælger blandt de tre Kandidater, der i kirkeligt Valg have faaet flest Stemmer. Embedsmænd skulle, før Beskikkelse finder Sted, sværge eller, hvis de ved Lov ere fritagne for Edsaflægelse, høitideligen tilsige Konstitutionen og Kongen Lydighed og Troskab; dog kunne de Embedsmænd der ei ere norske Borgere, ved Lov fritages for denne Pligt. De kongelige Prinser maa ei beklæde civile Embeder.

§ 22 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjælder for de Embedsmænd, som ere ansatte ved Statsraadets Kontorer eller ved Diplomatiet eller Konsulatvæsenet, civile Overøvrigheds-Personer, Biskoper i Den norske Kirke, Regimenters og andre militære Korpsers Chefer, Kommandanter i Fæstninger og Høistbefalende paa Krigsskibe.

§ 27 annet ledd skal lyde:

Kun de Medlemmer af Statsraadet der bekjende sig til den evangelisk-lutherske Religion, deltage i Behandlingen af Sager, som angaa Den norske Kirke.

30. september 2008

Inger S. Enger

Trygve Slagsvold Vedum

Per Olaf Lundteigen

Anna Ceselie Brustad Moe

Kari Mette Prestrud

Referert i Stortingets møte 30. september 2008.

"Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje storting etter neste valg."

Thorbjørn Jagland
president

Signe Øye
sekretær